

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

19.12.2016

м. Кропивницький

№ 01-11/29-рк/к

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши на своєму засіданні 19.12.2016 матеріали дослідження ринку ритуальних послуг в територіальних межах міста Кропивницький за результатами розгляду заяв Кропивницької міської громадської організації «Об'єднання ритуальних підприємств» (вул. Волкова, 11, корп.2, кв. 66, м. Кропивницький), фізичної особи-підприємця Смірнова С.В. (вул. В.Пермська, 80, м. Кропивницький), фізичних осіб-підприємців Гаврилова О.М. та Гаврилова Г.О. (вул. Волкова, 11, м. Кропивницький), щодо порушення (на думку заявників) комунальним підприємством «Ритуальна служба-спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» (місцезнаходження: 25030, вул. Панфіловців, 18, м. Кропивницький, код ЄДРПОУ 03347520) законодавства про захист економічної конкуренції в частині обмеження конкуренції на ринку ритуальних послуг в територіальних межах міста Кропивницький,

ВСТАНОВИЛА:

Питання організації діяльності в галузі поховання померлих на даний час врегульовані чинними нормативно-правовими актами, зокрема:

- Законом України від 10.07.2003 №1102-IV «Про поховання та похоронну справу» (із змінами) (надалі – Закон);

- Наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 №193 «Про затвердження нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похоронну справу».

Статтею 8 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності, передбаченим пунктом 2 частини другої статті 8 Закону, створюють ритуальні служби.

Відповідно до пункту 3 частини 2 статті 8 Закону, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, в межах своєї компетенції, зокрема, затверджує типове положення про ритуальну службу.

З метою реалізації вищезазначеного Закону, наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 №193 «Про затвердження

нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похоронну справу» (надалі – Наказ) затверджено, зокрема, Типове положення про ритуальну службу в Україні.

Керуючись вищезазначеними нормативно-правовими актами, виконавчим комітетом Кіровоградської міської ради розроблено та рішенням Кіровоградської міської ради від 28.02.2006 року №1734 затверджено «Положення щодо порядку організації поховання та надання ритуальних послуг населенню міста Кіровограда», яке є чинним на даний час, що підтверджено листом Кіровоградської міської ради від 04.11.2016 №7075/23-05-24 (надалі – Положення).

Пунктом 3 Положення передбачено, що організацію поховання померлих, надання передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та предметів ритуальної належності, будівництво і утримання місць поховання у місті здійснює спеціалізоване комунальне підприємство «Спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування населення» (на даний час - комунальне підприємство «Ритуальна служба – спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування», надалі – Спецкомбінат), на який покладаються права і обов'язки ритуальної служби, передбачені діючим законодавством України та наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 №193 «Про затвердження нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похоронну справу».

Пунктом 4 Положення також передбачено, що надання ритуальних послуг та виготовлення предметів ритуальної належності може також здійснювати суб'єкт господарювання – Виконавець послуг, який згідно з вимогами вищезазначених нормативно-правових актів уклав договір із Спецкомбінатом про надання ритуальних послуг, механізм (порядок) укладення яких врегульовано пунктом 7 Положення.

Виходячи з наявної у Відділенні інформації, на даний час на ринку ритуальних послуг в територіальних межах міста Кропивницький виникла негативна, перш за все для громади міста ситуація, яка задля запобігання соціального вибуху як з боку населення міста Кропивницький (замовників ритуальних послуг), так і з боку Виконавців ритуальних послуг в територіальних межах міста Кропивницький, усунених Спецкомбінатом з даного ринку, підлягає нагальному вирішенню.

Негативна ситуація на ринку ритуальних послуг в територіальних межах міста Кропивницький, яка розпочалася з липня 2016 року, призвела до посилення концентрації на даному товарному ринку, та в разі невжиття негайних заходів, може призвести до монополізації та неконтрольованої ситуації в питанні тарифоутворення.

За наданою Спецкомбінатом на вимоги Відділення інформацією, до червня поточного року на ринку ритуальних послуг відповідно до укладених із Спецкомбінатом договорів, господарську діяльність з надання ритуальних послуг населенню міста Кропивницький здійснювали, окрім Спецкомбінату, чотирнадцять суб'єктів господарювання різних форм власності. Станом на 07.12.2016 року на підставі раніше укладених із Спецкомбінатом договорів про надання ритуальних послуг продовжують здійснювати господарську діяльність тільки сім суб'єктів господарювання різних форм власності, а саме: ТОВ «Ритуал Кіровоград», ТОВ «Фенікс-АС», ФОП Гавриченко Г.В., ФОП Ковальов О.А., ФОП Мазура В.І., ФОП Равський І.Ю. та ФОП Сафронов В.А.

На зазначену дату з ініціативи Спецкомбінату розірвані та в подальшому не переукладені договори з наступними суб'єктами господарювання: ПП «РІТУС ЦЕНТР», ФОП Смірнов С.В., ФОП Половий Г.О., ФОП Головаха С.В., ФОП Гаврилов О.М., ФОП Гаврилов Г.О., ФОП Козка В.М.

Причину розірвання та подальшого не укладення (всупереч бажання вищезазначених суб'єктів господарювання) договорів про надання ритуальних послуг Спецкомбінат пояснює не наданням останніми для укладення договорів про надання ритуальних послуг до заяви в повному обсязі документів, передбачених пунктом 7 Положення, в тому числі і підтверджуючий документ щодо встановлених органом

місцевого самоврядування тарифів на необхідний мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг відповідно до вимог статті 10 вищезазначеного Закону.

При цьому, слід зазначити, що з 2006 року жодному, окрім Спецкомбінату, суб'єкту господарювання, господарська діяльність яких була пов'язана з наданням ритуальних послуг, органом місцевого самоврядування не були встановлені тарифи на необхідний мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг, в тому числі і для тих суб'єктів господарювання, які продовжують господарську діяльність на ринку.

В цілому з пояснень, наданих ритуальною службою, у жодного з суб'єктів господарювання, як у тих, з ким розірвані договори, так і у тих, що продовжують діяльність на ринку, наявні документи не відповідають вимогам норм чинного законодавства у сфері поховання. За таких умов ритуальна служба вдалася до врегулювання ситуації на товарному ринку послуг на власний розсуд, дозволивши окремій групі суб'єктів господарювання діяльність та відновлення необхідних документів, а іншу групу суб'єктів господарювання фактично штучно усунула з ринку без надання також права по відновленню зазначених документів. Як наслідок, протягом п'яти місяців з липня по грудень поточного року, чисельність суб'єктів господарювання, які надають ритуальні послуги у м. Кропивницький, скоротилася практично у 2 рази.

Такі дії Спецкомбінату, який в частині виконання ним функцій ритуальної служби в межах делегованих повноважень органом місцевого самоврядування є органом адміністративно-господарського управління та контролю, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органу адміністративно-господарського управління та контролю, передбачених частиною першою та абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме: антиконкурентних дій органу адміністративно-господарського управління та контролю, внаслідок яких окремим групам суб'єктів господарювання створено дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що призвело до обмеження конкуренції.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30.03.2001р. за №291/5482, зі змінами та доповненнями, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Комунальному підприємству «Ритуальна служба-спеціалізований комбінат комунально-побутового обслуговування» вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунути причини виникнення цих дій і умов, що їм сприяли, зокрема, шляхом:

- забезпечення рівних умов діяльності для всіх суб'єктів ринку ритуальних послуг;
- відновлення кількості суб'єктів господарювання, які здійснювали діяльність на даному товарному ринку в м. Кропивницький у першому півріччі поточного року, через припинення безпідставних відмов в укладенні договорів з останніми.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду Рекомендацій інформувати Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у десятиденний строк з

дня їх отримання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду Рекомендацій інформувати Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк** з дня їх отримання, та повідомити про вжиті заходи до 01 лютого 2017 року.

У разі ненадання інформації про позитивний розгляд даних рекомендацій протягом десяти днів, враховуючи що зазначені дії призвели до суттєвого обмеження конкуренції, завдали значних збитків суспільству, розпочнеться провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Голова адміністративної колегії –
В.о. Голови обласного територіального відділення

Л.Кондратенко